

Bruxelles, 8 octombrie 2025
(OR. en)

13738/25

ENV 983
AGRI 478

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Comisia Europeană
Data primirii:	8 octombrie 2025
Destinatar:	Secretariatul General al Consiliului
Nr. doc. Csie:	D109481/01
Subiect:	DIRECTIVA (UE) .../... A COMISIEI din XXX de modificare a Directivei 91/676/CEE a Consiliului în ceea ce privește utilizarea anumitor materii fertilizante provenite din gunoi de grajd

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul D109481/01.

Anexă: D109481/01

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, XXX
D109481/01
[...] (2025) XXX draft

DIRECTIVA (UE) .../... A COMISIEI

din XXX

**de modificare a Directivei 91/676/CEE a Consiliului în ceea ce privește utilizarea
anumitor materii fertilizante provenite din gunoi de grajd**

DIRECTIVA (UE) .../... A COMISIEI

din **XXX**

de modificare a Directivei 91/676/CEE a Consiliului în ceea ce privește utilizarea anumitor materii fertilizante provenite din gunoi de grajd

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Directiva Consiliului 91/676/CEE din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole¹, în special articolul 8,

întrucât:

- (1) Articolul 5 alineatul (4) litera (a) din Directiva 91/676/CEE stabilește măsurile care trebuie incluse în programele de acțiune care urmează să fie aplicate în zonele vulnerabile sau pe întreg teritoriul național în conformitate cu articolul 3 alineatul (5) din directiva respectivă. În conformitate cu punctul 2 din anexa III la Directiva 91/676/CEE, măsurile respective trebuie să garanteze că, pentru fiecare exploatare sau complex animalier, cantitatea de gunoi de grajd sau de gunoi de grajd prelucrat împrăștiat pe teren în fiecare an, inclusiv de către animale, nu depășește o cantitate specificată pe hectar, stabilită la 170 kg de azot (N) pe an.
- (2) De la adoptarea Directivei 91/676/CEE, progresul științific și tehnic în ceea ce privește tehnicile de prelucrare a gunoiului de grajd a făcut posibilă fabricarea de îngrășăminte (cunoscute sub denumirea de îngrășăminte „RENURE”) care, în anumite condiții, acționează ca „îngrășăminte chimice”, astfel cum sunt definite la articolul 2 litera (f) din directivă.
- (3) Centrul Comun de Cercetare al Comisiei a evaluat că, în anumite condiții, îngrășămintele RENURE au un potențial de percolare a azotului similar și o eficiență agronomică similară cu cea a îngrășămintelor chimice. Prin urmare, aceste materiale reduc riscurile de pierderi de nitrați în apă în comparație cu gunoiul de grajd și, datorită acestui avantaj ecologic, ar putea fi utilizate peste cantitatea maximă pentru împrăștierea gunoiului de grajd stabilită în Directiva 91/676/CEE, asigurând în același timp realizarea obiectivelor directivei și beneficii agronomice adecvate².
- (4) Aplicarea pe scară mai largă a îngrășămintelor organice și a nutrienților din fluxurile de deșeuri reciclate ar putea consolida autonomia strategică deschisă a Uniunii și securitatea ei alimentară, stabilind în același timp standarde ridicate de sustenabilitate, în special în regiunile cu un grad scăzut de adoptare a îngrășămintelor organice.

¹ JO L 375, 31.12.1991, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj>.

² Huygens, D, Orveillon G, Lugato E, Tavazzi S, Comero S, Jones A, Gawlik B, Saveyn HGM, *Technical proposals for the safe use of processed manure above the threshold established for Nitrate Vulnerable Zones by the Nitrates Directive (91/676/EEC) (2020)* [Propuneri tehnice pentru utilizarea în condiții de siguranță a gunoiului de grajd prelucrat peste pragul stabilit de Directiva privind nitrații (91/676/CEE) (2020) pentru zonele vulnerabile la nitrați].

Utilizarea gunoiului de grajd și a gunoiului de grajd prelucrat, în conformitate cu Directiva 91/676/CEE, ar putea reduce expunerea fermierilor la prețurile volatile ale îngrășămintelor minerale și ar putea închide ciclurile nutrienților. Comunicarea intitulată „Asigurarea disponibilității și accesibilității prețurilor îngrășămintelor”³ a solicitat evaluarea unor noi măsuri de reglementare și de altă natură pentru a permite utilizarea pe scară mai largă a nutrienților recuperați din gunoiul de grajd.

- (5) În 2023, Comisia a lansat o evaluare a Directivei 91/676/CEE cu scopul de a aprecia, printre altele, dacă directiva respectivă promovează suficient reciclarea nutrienților din diferite surse, inclusiv gunoiul de grajd prelucrat, și evoluțiile tehnologice în domeniul tehnologiilor de prelucrare a gunoiului de grajd din care rezultă îngrășăminte RENURE.
- (6) Prin urmare, până la finalizarea evaluării Directivei 91/676/CEE, este necesar să se ofere o soluție intermediară pentru ca statele membre să autorizeze fermierii să utilizeze, în anumite condiții, îngrășăminte RENURE peste cantitatea stabilită în anexa III punctul 2.
- (7) Utilizarea îngrășămintelor RENURE care depășesc cantitatea de 170 kg de azot pe hectar pe an din gunoi de grajd ar trebui să fie autorizată cu garanții adecvate în scopul de a îmbunătăți înlocuirea îngrășămintelor chimice cu îngrășăminte organice, de a reduce costurile pentru fermieri și de a spori autonomia strategică a sectorului agricol al Uniunii, fără a pune în pericol atingerea obiectivelor Directivei 91/676/CEE.
- (8) Pe lângă impactul asupra calității apei, emisiile de azot provenite de la gunoiul de grajd și de la efectivele de animale afectează calitatea aerului. Utilizarea îngrășămintelor RENURE ar trebui să fie însoțită de eforturi continue de atenuare a impactului global asupra mediului. Prin urmare, este necesar să existe garanții adecvate și să se stabilească o limită superioară pentru utilizarea îngrășămintelor RENURE. Această limită ar trebui să reflecte caracteristicile îngrășămintelor RENURE obținute din gunoiul de grajd, capacitatea de utilizare și de substituție a acestora, precum și experiența în aplicarea punctului 2 din anexa III.
- (9) Ar trebui stabilite criterii de calitate pentru îngrășămintele RENURE și condițiile de utilizare a acestora, astfel încât acestea să poată înlocui „îngrășămintele chimice” în conformitate cu obiectivele Directivei 91/676/CEE.
- (10) Ar trebui incluse numai metodele de prelucrare care produc în mod fiabil materiale de o calitate constantă, în conformitate cu criteriile specificate. Centrul Comun de Cercetare al Comisiei a evaluat criteriile pentru concentrația de azot mineral și de carbon organic din astfel de materiale și a testat fiabilitatea diferitelor procese de producere a unor materiale care respectă criteriile respective. Evaluarea arată că metodele de prelucrare enumerate în continuare sunt capabile să producă materiale de o calitate constantă în conformitate cu aceste criterii: striparea și spălarea amoniacului pentru a produce săruri de amoniu, aplicarea osmozei inverse pentru a produce concentrate minerale și săruri de fosfat bogate în azot (struvite) precipitate din gunoiul de grajd. Prin urmare, ar trebui stabilite procesele necesare pentru producția de îngrășăminte RENURE care corespund calității necesare pentru a asigura înlocuirea fiabilă a îngrășămintelor chimice.
- (11) Pentru a asigura aplicarea în condiții de siguranță a îngrășămintelor RENURE pe teren, statele membre ar trebui să aibă obligația de a aplica standarde stricte de calitate, inclusiv limite de siguranță pentru contaminanții și agenții patogeni relevanți, în conformitate cu legislația relevantă națională și a Uniunii. Prin urmare, ar trebui stabilite

³ COM(2022) 590, 9.11.2022.

valori-limită superioare, în special în ceea ce privește prezența cuprului, a zincului și a microorganismelor.

- (12) Regulamentul delegat (UE) 2023/1605 al Comisiei⁴ definește punctele finale din lanțul de producție pentru anumite îngrășăminte organice în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului⁵, inclusiv pentru gunoiul de grajd prelucrat, dincolo de care gunoiul de grajd prelucrat nu mai face obiectul cerințelor Regulamentului (CE) nr. 1069/2009, pentru a deveni sau a face parte din produsele fertilizante UE menționate în Regulamentul (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului⁶. Gunoiul de grajd, altul decât cel menționat în Regulamentul delegat (UE) 2023/1605, face în continuare obiectul cerințelor Regulamentului (CE) nr. 1069/2009.
- (13) Statele membre ar trebui să stabilească cerințe pentru instalațiile care produc îngrășăminte RENURE pentru a asigura un conținut consecvent de nutrienți în conformitate cu criteriile stabilite în Directiva 91/676/CEE. Pentru a facilita aplicarea acestora pe teren în conformitate cu cerințele culturilor, îngrășămintele RENURE ar trebui să fie însoțite de informații adecvate cu privire la conținutul lor de nutrienți.
- (14) Centrul Comun de Cercetare al Comisiei a evaluat impactul asupra mediului și a sănătății și a propus criterii pentru utilizarea îngrășămintelor RENURE cu condiția și în ipoteza că nu ar crește cantitatea totală de gunoi de grajd produs în Uniune, numărul de unități vită mare și densitatea șeptelului.
- (15) Prin urmare, statele membre ar trebui să monitorizeze îndeaproape efectul autorizației de utilizare a îngrășămintelor RENURE peste cantitatea de 170 kg de azot pe hectar pe an asupra numărului total de animale și asupra producției de gunoi de grajd. În cazul în care conținutul de azot al producției anuale totale de gunoi de grajd pe hectar de suprafață agricolă utilizată (SAU) depășește sau riscă să depășească 170 kg de azot pe hectar în statul membru în ansamblu sau în regiunile NUTS 2 în care este autorizată împrăștierea îngrășămintelor RENURE, statele membre ar trebui să împiedice orice creștere a acestuia în regiunile respective, pentru a se asigura că acesta nu generează alte efecte negative nedorite asupra mediului.
- (16) Împrăștierea pe sol a îngrășămintelor RENURE face în continuare obiectul cerințelor privind aplicarea tuturor îngrășămintelor (fertilizare echilibrată) prevăzute la punctul 1 alineatul (3) din anexa III la Directiva 91/676/CEE. Întrucât îngrășămintele RENURE sunt destinate să înlocuiască îngrășămintele chimice, ar putea fi necesară revizuirea limitărilor privind utilizarea îngrășămintelor în conformitate cu principiul fertilizării echilibrate, astfel cum este aplicat în statul membru în cauză, în contextul deciziei de a permite îngrășămintelor RENURE să țină seama de acest lucru. Trebuie luate în considerare posibilele presiuni suplimentare asupra mediului care rezultă din aplicarea îngrășămintelor RENURE, în special după aplicarea lor în toamnă pe culturile arabile, și trebuie luate măsuri adecvate în cadrul programelor de acțiune respective, în special

⁴ Regulamentul delegat (UE) 2023/1605 al Comisiei din 22 mai 2023 de completare a Regulamentului (CE) nr. 1069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește determinarea punctelor finale din lanțul de producție al anumitor îngrășăminte organice și amelioratori de sol (JO L 198, 8.8.2023, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1605/oj).

⁵ Regulamentul (CE) nr. 1069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman (JO L 300, 14.11.2009, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1069/oj>).

⁶ Regulamentul (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante UE (JO L 170, 25.6.2019, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1009/oj>).

în ceea ce privește limitarea împrăștierei îngrășămintelor pe teren. Prin urmare, ar trebui respectate bunele practici de agromediu, cum ar fi învelișurile de vegetație vie sau măsuri echivalente, pentru a preveni pierderile de azot în mediu. Prin urmare, aceste cerințe ar trebui definite.

- (17) Utilizarea îngrășămintelor RENURE poate fi, de asemenea, asociată cu un risc de emisii de azot prin volatilizare din soluri, în special în cazul îngrășămintelor care conțin mai mult de 60 % azot sub alte forme decât nitrații și un pH mai mare de 5,5. Prin urmare, pentru a evita efectele negative asupra mediului, ar trebui respectate tehnici adecvate de împrăștiere a îngrășămintelor, cum ar fi injectarea, încorporarea imediată a materialelor aplicate la suprafață sau măsuri echivalente.
- (18) Atunci când se autorizează utilizarea îngrășămintelor RENURE obținute din gunoiul de grajd procesat, statele membre ar trebui să țină seama, de asemenea, de posibilele efecte ale acestora asupra îndeplinirii obiectivelor Directivei 92/43/CEE a Consiliului⁷ și ale Directivelor 2000/60/CE⁸, 2016/2284⁹, 2020/2184¹⁰ și 2008/50/CE¹¹ ale Parlamentului European și Consiliului, precum și ale Regulamentului (UE) 2018/848¹². Utilizarea îngrășămintelor RENURE nu ar trebui să afecteze sau să împiedice punerea în aplicare a directivelor și a regulamentului respectiv. Având în vedere principiul precauției prevăzut la articolul 191 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, statele membre ar trebui să ia măsuri speciale de precauție în zonele Natura 2000 și în jurul acestora, precum și în vecinătatea punctelor de captare a apei potabile. În aplicarea legislației menționate mai sus și înainte de a autoriza utilizarea unor astfel de îngrășămintă RENURE, statele membre ar trebui să evalueze impactul global asupra emisiilor de amoniac în regiunile în care este autorizată aplicarea îngrășămintelor RENURE, pentru a se asigura că obiectivele de mediu nu sunt afectate în mod negativ.
- (19) Pentru a permite Comisiei să își îndeplinească rolul care îi revine în temeiul Directivei 91/676/CEE, statele membre ar trebui să notifice Comisiei decizia lor de a autoriza utilizarea îngrășămintelor RENURE obținute din gunoi de grajd prelucrat și ar trebui să raporteze Comisiei, ca parte a raportului pe 4 ani întocmit în temeiul articolului 10 din Directiva 91/676/CEE, cu privire la aplicarea autorizației respective, inclusiv cu privire la datele anuale privind producția de îngrășămintă RENURE, efectivele de animale și producția de gunoi de grajd.

⁷ Directiva 92/43/CEE din 21 mai 1992 a Consiliului privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (JO L 206, 22.7.1992, p. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

⁸ Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (JO L 327, 22.12.2000, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

⁹ Directiva (UE) 2016/2284 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, de modificare a Directivei 2003/35/CE și de abrogare a Directivei 2001/81/CE (JO L 344, 17.12.2016, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/2284/oj>).

¹⁰ Directiva (UE) 2020/2184 a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2020 privind calitatea apei destinate consumului uman (JO L 435, 23.12.2020, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2020/2184/oj>).

¹¹ Directiva UE privind calitatea aerului înconjurător, astfel cum a fost modificată în 2024. Directiva 2008/50/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa (JO L 152, 11.6.2008, p. 1).

¹² Regulamentul (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului (JO L 150, 14.6.2018, p. 1).

- (20) Această modificare nu ar trebui să afecteze obligațiile statelor membre, cu excepția cazului în care acestea aleg să pună în aplicare noua literă (c) din anexa III, prevăzută în anexa la prezentul act.
- (21) Prin urmare, Directiva 91/676/CEE ar trebui modificată în consecință.
- (22) Măsurile prevăzute în prezenta directivă sunt conforme cu avizul comitetului instituit prin articolul 9 din Directiva 91/676/CEE,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Anexa III la Directiva 91/676/CEE se modifică în conformitate cu anexa la prezenta directivă.

Articolul 2

- (1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive cel mai târziu până la ... [OP a se introduce data = doi ani de la data intrării în vigoare a directivei]. Statele membre comunică de îndată Comisiei textul dispozițiilor respective.
Atunci când statele membre adoptă astfel de dispoziții, acestea cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.
- (2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 3

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 4

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Comisie,
Președinta
[...]*

[A se alege una dintre cele două opțiuni, în funcție de persoana care semnează.]

*Pentru Președintă,
[...]
[Funcția]*